

Werasjtsjagin.

zelfde recept geschilderd, een recept streng gehandhaafd door de veldslag-schildersklasse aan de keizerlijke academie van beeldende kunsten. Deze klasse bestaat nog altijd en er komen nog ieder jaar mensen, die zich geroepen voelen tot veldslagschilder te worden opgefokt.

Deze gedrilde bataillisten vielen Werasjtsjagin, toen hij voor het eerst exposeerde, heftig aan, hoofdzakelijk daarom, dat hij als vroeger bentgenoot — hij begon namelijk ook als leerling van die beroemde klasse, maar hield het er maar korten tijd uit —, zijn eigen weg had ingeslagen. De krantenkritiek werd tegen hem opgehitst, en zoo kwam het dat Werasjtsjagin, bij het publiek dat zich hier meer dan ergens hoofdzakelijk naar krantenkritiek richt, maar weinig bijval vond.

Maar zooveel te meer bijval viel hem in 't buitenland te beurt, vooral in Engeland waarheen hij na zijn eerste échec in zijn vaderland, met zijn schilderijen getrokken was. De jonge Russische literatuur maakte in die dagen veel opgang in West-Europa, en Werasjtsjagins werk werd als uiting eener jonge Russische schildersschool met veel sympathie begroet. Hij bood voor een kijklustig publiek veel nieuws, dingen, die men nooit gezien had, hij pakte met zijn vertellingen uit een onbekende wereld. Werasjtsjagin begon nu als een impresario met zijn troep, met zijn schilderijen de heele wereld af te reizen. Men heeft hem deze praktijk als kunstenaar wel eens kwalijk geduid, en men verweet hem dat hij te veel reclame voor zijn werk maakte. Maar boven dergelijke verwijten achtte hij zich verheven. Zijn zelfbewustzijn was te sterk om zich daaraan te storen. Zijn doel was zijn schilderijen aan een zoo groot mogelijk publiek te vertoonen en hij bereikte dit doel door met tentoonstellingen enkel van zijn werk overal heen te trekken, naar alle groote steden. Zulke tournées herhaalde hij telkens wanneer hij weer een nieuwe collectie schilderijen had, een serie van den een of anderen tocht of nieuwe reis. IJdel in de hoogste mate, liet hij zich door 't publiek vieren en bewierooken en hij was steeds zeer gevoelig voor vleierende compli-

menten die hij hier en daar te hooren kreeg. Zoo zou keizer Wilhelm II eens tot hem gezegd hebben, dat zijn schilderijen het beste middel ter bevrijding van den oorlog waren, en mensen als Meissonnier en Menzel zouden onverholven hun bewondering voor hem hebben uitgedrukt. Ten minste Werasjtsjagin vertelt daarvan in zijn memoires. Zelfs zou Meissonnier zich door Werasjtsjagin hebben laten vertellen hoe je goed sneeuw moet schilderen. Meissonnier boetseerde nl. een modelletje van een door kanonnen uitgereden weg, strooide er meel en zout over en schilderde daar-naar dan.

1 E. SLAVENKOOPMAN
(Museum Tretjakof, Moskou).

Werasjtsjagin had daarover hartelijk gelachen en Meissonnier aangeraden toch liever eenvoudig naar Rusland te reizen, wanneer hij weer sneeuw noodig had.

Meissonnier had leukweg geantwoord dat de Franschen niet zoo licht uit hun land weg-reizen. Hij dacht zeker bij zichzelf: mijn werk, al is de sneeuw dan ook naar mijn modelletje geschilderd, bevalt me toch beter dan die van dien Rus, die beweert alles van